

Reis mee op zee – voorbereidende les	
Leerjaar	Groep 1, 2 en 3
Type les	Vorbereidende les bij de speciale editie van de workshop 'Stopmotion' rond het thema 'Reis mee!'. In de workshop wordt de relatie gelegd tussen digitale cultuur en literatuur.
Lesduur	45 minuten
Omschrijving van de les	<p>Een voorbereidende les waarbij de kinderen een deel van het boek 'Kapitein Kees' voorgelezen krijgen en op verkennende manier onderzoeken hoe beweging in stopmotion werkt en ze bootjes knippen, prikken en inkleuren.</p> <p>Welke liedjes ken je over varen op zee? Wat gebeurt er in het verhaal van Kapitein Kees? Wat is een stopmotionfilm? Wat moet er op het zeil van jouw bootje komen te staan zodat die bij jou past?</p> <p>De kinderen beluisteren liedjes en verhalen over varen. De kinderen bekijken een presentatie over stopmotion. De kinderen onderzoeken hoe beweging bij stopmotion ingezet kan worden (werken met digitale media) De kinderen kleuren het bootje zodat het bij hen past en herkenbaar is (tekenen). De kinderen knippen of prikken het geprinte bootje (ruimtelijk construeren). De kinderen kijken naar hun eigen werk en dat van hun groepsgenoten en reflecteren op de les (reflecteren).</p>
Onderwerpen	Reizen, bootje, kapitein verhaal
Vakgebied	Kunstzinnige oriëntatie (beeldend).
Leerinhoud	
TULE kerndoelen 9	De kinderen krijgen plezier in het lezen van voorlees- en prentenboeken (aanbod in teksten). De kinderen krijgen plezier in voorgelezen worden, zelf (digitale) boeken bekijken en 'lezen' (plezier in lezen).
TULE kerndoel 54 (beeldende vorming)	De kinderen kennen het begrip stopmotion (werken met digitale media). De kinderen kunnen hun bootje zo inkleuren dat het uniek en herkenbaar is (tekenen). De kinderen kunnen hun bootje uitknippen of -prikken met schaar of prikken (ruimtelijk construeren).
TULE kerndoel 55	De kinderen kijken/ luisteren naar en praten over eigen werk en dat van hun groepsgenootjes.

Uitvoering	
Lesplanning	Lesduur: 45 minuten Inleiding: 15 minuten Opdracht 1: 10 minuten Opdracht 2: 15 minuten Reflectie: 5 minuten
Vorbereiding	<p>Bestudeer dit lesformat. Bekijk de presentatie: 'Reis mee op zee VL (presentatie)'. Bekijk de bijlagen: 'Alles in de wind (bijlage)' en 'Kapitein Kees Hoofdstuk 1-5 (bijlage)' en maak een keuze uit wat geschikt is voor je eigen klas om (voor) te lezen en te beluisteren. Je kan ook op een later moment de verhalen lezen en liedjes luisteren.</p> <p>Zet de volgende technische materialen klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beamer en laptop of Digibord. • De presentatie: 'Reis mee op zee VL (presentatie)'. <p>Zet de volgende materialen klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geprinte vellen met de bootjes uit de bijlage, gesneden. Ieder kind krijgt één bootje.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kleurpotloden en/of stiften • Scharen of prikpenen met prikmaten <p>Voor de docent: de les kan worden ingekort door de kinderen niet zelf hun bootje te laten uitprikken of -knippen. Knip in dit geval na de les zelfs de bootjes uit.</p>
Inleiding	<p>Start de presentatie: 'Reis mee op zee WS (presentatie)'.</p> <p>Toon afbeelding 1: Vertel: Binnenkort gaan we een workshop doen van Tetem. Een workshop is een bijzondere les die je krijgt van een gast. De workshop zal gaan over reizen op zee. Tijdens de workshop maken we hier een stopmotionfilmpje over. Vandaag lezen we een verhaal en/of beluisteren we liedjes over varen op zee. Ook maken we alvast de bootjes voor in ons eigen filmpje.</p> <p>Toon afbeelding 2 Vertel: Dit is het boek 'Alles in de wind'. Er staan allemaal liedjes in. Het boek is geschreven door Mies van Hout.</p> <p>Bekijk de platen van 'Alles in de wind' op het digibord. Liedjes kunnen worden beluisterd op YouTube. Bespreek het verhaal en de liedjes met de kinderen.</p> <p>Toon afbeelding 3 Vertel: Dit boek is geschreven door Anke Kranendonk. Het zijn spannende verhalen over Kees, buurhond Bas en Kees zijn cavia Hector.</p> <p>Lees naar eigen inzicht een deel van het verhaal voor van Kapitein Kees. Dit kan ook op een later moment.</p> <p>Toon afbeelding 4, speel de video af: Stel de volgende vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Wat gebeurde er in dit filmpje? • In wat voor winkel speelde dit filmpje zich af? Hoe kan je dat zien? • Wat deden de boeken allemaal? • Heb je zelf wel eens een boek zo zien bewegen? </p> <p>Vertel: Het filmpje dat jullie net hebben gezien heet een 'stopmotion'. Jullie maken tijdens de workshop zelf ook een stopmotion. Vraag: <ul style="list-style-type: none"> • Kunnen de boeken normaal uit zichzelf bewegen? (Nee.) • Hoe kan dat in dit filmpje wel? (Iemand zet de boeken telkens een stapje verder, en maakt dan een foto). • Zijn die stapjes groot of klein? (Heel klein) </p> <p>Vertel: Tijdens de workshop gaat het over reizen. Jullie maken een stopmotionfilmpje waarbij bootjes varen op zee. Ik heb hier de bootjes al, maar die zijn nog allemaal wit.</p> <p>Toon afbeelding 5 Stel de volgende vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Wat zie je hier? • Welke zeilen lijken op elkaar? • En welke verschillen? • Hoe kan je zien aan het zeil waarvan diegene houdt? • Hoe zou je bij de eigen zeilbootje kunnen laten zien dat die van jou is? </p>

Opdracht 1	<p>Vertel: Straks moeten de bootjes herkenbaar zijn. Dat betekent dat iedereen een ander bootje heeft. Gebruik hierbij potlood of stiften. Je mag de kleuren gebruiken die jij mooi vindt.</p> <p>Bespreek klassikaal verschillende ideeën met de kinderen. Vraag: Denk goed na wat je op het zeil tekent: wat past bij jou? En hoe kan je dat op een makkelijker manier tekenen?</p> <p>Voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is jouw favoriete dier een hond? Teken dan hondenpoot. • Als je van regenbogen houdt, teken dan een regenboog. • Wil jij een prins of prinses zijn? Teken dan een kroon. • Houd jij van snoep? Teken een lolly. • Houd jij van muziek? Teken een muzieknoot. • Bedenk samen nog een paar voorbeelden! <p>Tip: het zeil is klein, dus houdt het op makkelijk herkenbare symbolen.</p> <p>Schrijf tijdens deze opdracht de namen van de kinderen op de achterkant van de bootjes.</p>
Opdracht 2	<p>Voor de docent: de les kan worden ingekort door de kinderen niet zelf hun bootje te laten uitprikken of -knippen. Knip in dit geval na de les zelfs de bootjes uit en sla deze opdracht over.</p> <p>Vertel: Iedereen heeft zijn bootje ingekleurd, en nu prikken of knippen we hem uit.</p> <p>Voor de docent: Demonstreer dit voor de klas.</p>
Reflectie	<p>Voor de docent: Bekijk met de klas de gemaakte zeilbootjes. Laat de kinderen opvallende punten opnoemen die ze opmerken.</p> <p>Vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarover ging het vandaag? • Wat vond je van het verhaal/ de liedjes? • Wat vind je van jouw eigen zeilbootje? • Welk zeilbootje valt jou echt op? Hoe komt dat? • Welk zeilbootje vind je goed gelukt? • Wat was er het leukste vandaag?
Opruimen	Verzamel de bootjes en bewaar deze tot de workshop.